

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. X. De autoritate Summi Pontificis in bona Ecclesiastica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

352 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tia ac rectæ rationis limitibus stringitur. Licet enim, ut
sæpè notavimus, non æquale semper fuerit Pontificiæ po-
testatis exercitium, amplissima tamen semper illa potestas ex-
stitit.

C A P U T X.

De autoritate summi Pontificis in bona Ecclesiastica.

1. **B**ona Ecclesiastica, sive in ordine ad Deum spectentur, qui sibi frugum terræ partem reservavit in signum supermi, quod in omnia obtinet, dominii, sive in ordine ad fideles, qui eorum, quæ à Divina bonitate acceperant, partem reddiderunt, sive in se ipsis, ad absolutum summi Pontificis dominium non pertinent, multò minùs aliorum Prælatorum, aut Beneficiariorum. Qui contrariam doctrinam tradunt, præterquam quod Sacrorum Canonum statuta, & sanctorum Patrum sententiæ adversantur, maximam Ecclesiæ perniciem afferunt, Beneficiariis occasionem præbentes, redditus Ecclesiasticos ad extollendas proprias familias, ditandos parentes, vel Aulicos, magnifica Palatia construenda, convertendi, eosque sive testamento, sive donatione, aut aliâ dispositione distrahendi; quæ res & dantium conscientiam gravissimè lauciat; & accipientium sæpè fortunæ, Deo ità justè permittente, sæpius salutem animæ plurimum obest.

2. Si bona illa quemadmodum docet Concilium Tridentinum sess. 24. de reform. cap. 1. post Canonem Apostolicum 39. *Dei bona sunt*; non debent, ut tradit idem Concilium, Episcopi, atque aded nec primus Episcoporum, qui cæteris debet esse norma, ea ut propria tractare; sed ut sibi commendata, in ejus, ad quem pertinent, cultum expendere; quodque ipsi ex his sibi vendicant, in suam, tanquam in Dei hominum sustentationem expendenda percipere. Sunt enim ipsi homines Dei, ut docet Apostolus 1. ad Timoth. 6. 11.

3. Fideles bona Ecclesiæ offerentes, etsi Ministris Christi, ut ejus obsequio commodius vacare possent, necessaria vitæ
sub-

subsidia suppetere voluerint, nunquam tamen illis, aut illorum parentibus, vel consanguineis ditandis, aut aliis expensis inutilibus, sua bona destinaverunt. Quocirca pleraque donationum instrumenta perhibent dari, & offerri bona illa sancto Petro, sancto Paulo, vel aliis Sanctis; non autem ipsorum Ministris, quibus ea ut Oeconomis tantum, & Dispensatoribus commendantur, concessis tantum ad sustentationem necessariis.

4. Quando primi Christiani pretia divendorum prædiorum ad pedes Apostolorum perferebant; an vel ipsis fidelibus, vel Apostolis, vel alii cuiquam postea venit in mentem, Apostolos esse pecuniarum illarum Dominos, & posse in alios usus infundi, quam in alimoniam pauperum, vel in alia opera pia? An putavit quisquam potuisse S. Petrum, aut alios Apostolos his opibus augere familiam? An B. Petrus id grande piaculum non duxisset? An non autem iisdem legibus tenentur Apostolorum successores, quibus ipsimet Apostoli? An majori pollent autoritate in Ecclesiam, vel in ejus bona, illi, qui hodie præsumunt, quam qui à proprio Christi ore regimen acceperunt.

5. Sanctus Thomas 2. 2. quæst. 100. art. 1. ad 7. expressè docet penes summum Pontificem directionem esse bonorum Ecclesiasticorum, non autem dominium. *Quantvis enim, inquit, res Ecclesia sint ejus (summi Pontificis) ut principalis dispensatoris; non tamen sunt ejus, ut Domini, & possessoris. Quem locum sic commentatus est Cardinalis Cajetanus; Nota quod cum potestas Papa quoad res temporales Ecclesia non sit potestas Domini, sed DISPENSATORIS, consequens est, ut plenitudo potestatis Papalis circa bona Ecclesia temporalia non exeat limites potestatis DISPENSATIVÆ, &c. Et inferius; Ex eodem quoque fundamento, scilicet quod Papa non est Dominus, sed DISPENSATOR, sequitur, quod de plenitudine potestatis non possit ad libitum dare bona Ecclesia, cui voluerit, aut consanguineis, &c. Sed teneatur FIDELITER DISPENSARE, ut recta ratio suadet, juxta illud; Hic jam quaeritur inter Dispensatores, ut fidelis quis inveniat. Et rursus: Fidelis servus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam, ut det illis in tempore tritici mensuram, & non ad libitum, quantum volet.*

6. Longissimè inter se distant bona sacra, & prophana, licet utrorumque solam dispensationem hominibus concedi-
tam

354 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tam doceant sancti Patres. Ista in omnes usus non prohibitos
expendi possunt, quantum est ex ipsorum conditione; Quod
addo, quia ex hominis affectu in eo sapissimè peccatur: sa-
cra verò nisi in operibus verè piis, & sanctis infumere nefas
est. Hoc nomen ipsum manifestè significat; sanctum enim,
aut sacrum idem est, quod ab omni usu prophano semotum,
& cultui Divino mancipatum, sive immediatè, ut vasa sa-
cra, quibus ad peragendam rem Divinam utimur, sive me-
diatè, ut decimæ, & alia, quibus Tempa sartatecta, & or-
nata conservantur, Altaris Ministri aluntur, aliaque operaria
perficiuntur.

7. Licet autem Papa non sit absolutus bonorum omnium
Ecclesiasticorum Dominus; tamen quæ rationes à jure natu-
rali, & positivo, Divino, & humano ductæ probant eum,
qui Altari servit, de Altari vivere debere, eadem etiam de-
monstrant Romanum Pontificem, cum omnium Ecclesiarum
sit Primas, cum teneatur, ut illarum Pastores officio fungan-
tur, invigilare, delinquentes corrigere, atque, si peccatum
exigat, plectere, illorum jura tueri, aliaque probi Patris, &
Pastoris officia exhibere, posse de redditibus Ecclesiarum om-
nium ea capere, quibus ad congruam suam, Officialiumque
sibi collaborantium sustentationem indiget.

8. Itaque, quamvis certa sint Ecclesiæ Romanæ, sicut &
reliquis aliis, bona destinata; si tamen illa non sufficiant,
licebit, quæ deerunt, ex aliis Ecclesiis conquirere. Ut enim
multiplicem personam sustinet Pontifex, ita multiplices sum-
ptus facit; & unius quidem fortasse Dioceseos necessitati-
bus providenti sufficerent fructus inde percepti; at non totum
Christi gregem pascenti, atque regenti. Si ergo Reges con-
sumptis domanii, ut vocant, redditibus, qui propriis & Regni
expensis erant destinati, sine injuria possunt exigere subsidia,
ad bella pro Regni tuitione, aut securitate suscipienda, vel
sustinenda, aliaque gerenda negotia, publico bono utilia:
Quidni poterit Summus Pontifex, iis, quæ à speciali Dico-
cesi percipit, ad ipsiusmet Dioceseos bonum expensis, ab
omnibus aliis Ecclesiis, quibus prospicere tenetur, necessa-
ria subsidia sibi assumere. *Quarta potestas*, inquit Cancellarius
Parisienfis lib. de vita spirit. anim. l. c. 3. *Naturaliter Papa con-*
700

veniens habet, & requirit, ut tanquam SUPERIOR, & TUTOR, atque Conservator honoretur, & juvetur ab omnibus.

9. Concilium Basileense, quod in id maximè incubuisse videtur, ut Summi Pontificis jura quàm angustos posset in fines arctaret, cum Annatarum usum abolendum decerneret, hoc tamen temperamento Decretum lenivit; Pro oneribus autem, quæ ipsum (Romanum Pontificem) pro regimine universalis Ecclesiæ salvere oportet, proque sustentatione sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum necessariorum Officialium hoc sacrum Concilium, ante sui dissolutionem comminò debuit, & congruenter providebit. Quod si contingat aliquam circa hoc provisionem non facere, per hoc eadem sanctæ Synodus, non intendit in aliquo modo præjudicare sanctæ Romanæ, & universali Ecclesiæ. Datum Basilea in Majori Ecclesiæ in sessione publica celebrata anno Domini 1433. 30. Julii.

10. Itaque Clerus Gallicanus, qui tam alacriter, tamque liberaliter Regi suo, tum singulis annis certa rataque, tum quinto quoque anno nova & extraordinaria subsidia confert, quibus Regnum ab hæresi liberet, aut tueatur, iniquus esset, si Summo Pontifici, qui totius Ecclesiæ curam ex divino mandato gerit, ea sine injuriâ denegari posse arbitraretur, quibus ad rectum, & felix totius Christianitatis regimen indiget. Quæ injustitia clariùs appareret, si Summo Pontifici non tam pro sua, suorumque sustentatione, quàm pro totius Ecclesiæ adversus Infideles defensione auxilium postulanti non obtemperaretur; qua de re agemus capite sequenti.

11. Nec justa esset excusatio, si objicerentur nonnulli abusus, qui fortè olim in exigendis hujusmodi subsidiis irrepleverunt, ut optimè notavit Joannes Gersonius, sex considerationes super statu Summi Pontificis, & Dominorum sanctæ Ecclesiæ Cardinalium ponens. Statutis enim in duabus primis considerationibus dignitate atque autoritate illius status; nec non jure capiendæ sustentationis, considerationem tertiam hanc addit; status prædictus non ideo perdit jura sibi convenientia, quæ posuit præpositio duplex præcedens, si fortè fuerim abusus aliqui personales, olim vel nunc inventi. Alioquin sic argueretur adversus omnem statum, nedum Ecclesiasticum, sed temporalem; quòd dissipandus est, deserendus, & perdendus; quoniam in multis offendimus omnes. Gers. tom. 1. col. 188.